

ruifvoer

Periodieke uitgave Expressiegroep De Ruif

najaar 2020

Jubileumnummer
1970 - 2020

de ruif

expressiegroep

Opgericht 27 mei 1970

Ateliers

Joannes Riviusstraat 4, Elsloo
Telefoon: 046-4370763

Expressievormen

Pottenbakken / Keramiek
Schilderen
Tekenen / Grafiek
Boetseren / Beeldhouwen

Bestuur

Peter Grimm, voorzitter
Aronskelk 148, 6181 MK Elsloo, 046-4374070
Arnoldien Schepers-Pepels, secretaris
Diependaalstraat 88, 6171 JG Stein, 046-4332405
Gerrit Dam, penningmeester
L. Kingstraat 30, 6191 BX Beek, 046-4377706
Ine van der Weijden, bestuurslid
Marjon Zuidema, bestuurslid

Lidmaatschap

Het lidmaatschap van de vereniging dient schriftelijk bij de secretaris te worden aangemeld en opgezegd

Contributie

€ 210,= per jaar voor niet-keramisten
€ 220,= per jaar voor keramisten
€ 160,= per jaar, tweede gezinslid
€ 150,= per jaar, tweede werkvorm
€ 25,= per jaar, donateur

Bankgegevens:

IBAN: NL75RABO0114180121.
BIC: RABON2U

Website

www.expressiegroepderuif.nl
contact: Piet Op den Camp, 046-4337f64
redactie@expressiegroepderuif.nl

Redactie Ruifvoer

Anton de Joode, 046-4740035 en
Piet Op den Camp, 046-4337564
info@expressiegroepderuif.nl
Het Ruifvoer verschijnt 1 maal per jaar

Van de redactie

Een nieuwe herfst, een nieuw Ruifvoer. Opnieuw ging een kunstzinnig seizoen voorbij en heten we een nieuw welkom. Een seizoen bovendien dat nadrukkelijk anders zal zijn dan de vorige, want **DE RUIF KLEURT GOUD**, het bereiken van de vijftigjarige leeftijd kan niet zomaar passeren. Er gaat dus het nodige gebeuren en er vond al het nodige aan voorbereiding plaats. Over dat alles zal het bestuur u ongetwijfeld meer vertellen.

Dit Ruifvoer gaat over wat geweest is, over seizoen 2018-2019, waarin we als start van het kunstjaar naar Düsseldorf reisden en daar een prachtige dag beleefden. Zoals in het vorige nummer al aangekondigd, zal in dit Ruifvoer met name de edele Schilderkunst in het zonnetje staan. Die heeft het al moeilijk genoeg tussen al het geboetseer en gekeramiek heden ten dage. Schilderen, zoals Rembrandt dat deed en Jan Steen en later Van Gogh en Karel Appel en heel veel Ruifleden. Want ook het afgelopen jaar werd er weer flink geschilderd in het lokaal aan de Joannes Riviusstraat. Over dat alles en meer gaat het dus in dit nummer.

Natuurlijk ontbreekt ook de blik naar 'buiten' niet; tenslotte zijn wij, amateur-kunstenaars veelal, nauw verbonden met wat daar gebeurt. Via galerieën en musea blijven we er zijdelings van op de hoogte en moeten we soms vaststellen dat de aandacht voor de schilderkunst wat lijkt in te zakken. In dit nummer zullen we samen moeten vaststellen dat dat gelukkig wel meevalt.

Bijzonder in dit nummer zijn de kijkjes die u geboden worden in het reilen en zeilen van een drietal schildergroepen, die van de dinsdag, de donderdag en de vrijdag. Inderdaad, er wordt nog heel wat schilderwerk verzet! Verder gaan we op bezoek bij een schilderende mentor en een dito Ruiflid, maar ook bij een keramiek makend bestuurslid.

Nu ligt er een jaar voor ons waar we veel van verwachten. Het wordt een feest van en voor De Ruif, waarbij van ieder lid een bijdrage zal worden gevraagd. Want we willen iets laten zien, dit jaar, zodat men weet wat er bij Expressiegroep De Ruif gebeurt, maar ook om er zelf van te genieten. Wij wensen u allen een fantastisch kunstjaar toe!

Redactie

Van de bestuurstafel

‘De Ruif kleurt Goud!’ Onder dit opgewekte motto werkte een groot aantal leden maandenlang heel hard om het 50 jarig jubileum van Expressiegroep De Ruif vorm te geven. Mentoren zijn ook van de partij. De werkgroepjes zetten een mooi programma in elkaar met twee gelijktijdige exposities, workshops en een gezellig slotfeest. Leuke brochures en flyers zijn geschreven, gedrukt en verspreid. Een groot aantal activiteiten staat open voor niet-leden en omwonenden, zodat zoveel mogelijk mensen kunnen kennismaken met onze vereniging.

Voor de exposities in het Terpkerkje en De Grous wordt nauw samengewerkt met de Culturele Werkgroep Stein (CWS), die ruimhartig bereid is een groot deel van de organisatie voor zijn rekening te nemen. Nog even en iedereen kan de geselecteerde werkstukken inleveren voor de tentoonstellingen, die door de CWS helemaal zijn ingedeeld – een enorme klus.

Ook de gemeente Stein is enthousiast en honoreert ons subsidieverzoek. Zowel burgemeester Leurs als wethouder Van Mulken staan klaar om alles op vrijdag 3 april te openen in De Grous en een delegatie van de Raad komt vast kijken. De uitnodigingen (ontwerp CWS) zijn verstuurd, de affiches (idem dito) uitgedeeld en de pers is geïnformeerd. Ondertussen melden zich de eerste deelnemers voor de workshops aan. Deze procedure loopt op rolletjes. Nog even!

En toen...

Tsja.

Zelden is in vijftig jaar Ruif zo hard op de rem getrapt als in maart 2020. Ons land wordt geconfronteerd met een pandemie, waartegen allerlei maatregelen noodzakelijk zijn. De afgelopen periode maakt duidelijk welke zaken van belang zijn. Die dingen nemen we altijd voor lief, maar missen we het hardste. Tot in de haarvaten van de

maatschappij worden de effecten gevoeld, en zeker in de culturele sector. Het werd zelfs nodig onze ateliers een poos te sluiten, wat niet eerder gebeurde. Al onze voorgenomen jubileumactiviteiten zijn uitgesteld, vooralsnog naar 2021 omdat ook het najaar van 2020 niet reëel leek.

Als deze inleiding wordt geschreven (juni) herpakt Nederland zich stap voor stap. De Ruif start behoedzaam weer op, uiteraard. Hoewel de vertrouwde omgangsvormen nog niet helemaal mogelijk zijn, doen we weer wat we niet kunnen laten: iets moois willen creëren in gemeenschappelijke ateliers.

Kunst helpt de samenleving in vele opzichten. Zij verbindt, confronteert, laat je denken, roept gevoelens op en laat je niet onberoerd. Dat gebeurt wanneer je andermans kunst ervaart, maar ook wanneer je dingen zelf maakt – ongeacht je status, talent of ervaring. De Ruif faciliteert je als vereniging daarbij op zijn eigen creatieve manier, die uniek is in onze regio. En daarmee is De Ruif meer dan ‘een vereniging’.

‘De Ruif kleurt Goud!’ Het jubileumjaar verliep anders dan iedereen had gedacht. De drang van onze leden om zich te uiten blijft hetzelfde. Niet alleen de afgelopen halve eeuw, maar hopelijk nog lang hierna. Het bestuur dankt zeer oprecht alle betrokkenen bij het jubileum (ook van buiten De Ruif), die hun beste beentje hebben voorgezet bij de organisatie. Jullie zijn goud waard.

Met al onze huidige en vroegere leden, bestuursleden, mentoren en donateurs kijken we hoe dan ook terug op bijzondere jaren, die het fundament zijn voor nieuwe mooie dingen. Dit Ruifvoer getuigt daarvan.

Peter Grimm,
Voorzitter.

Vrijdag 3 april 2020, middenin coronatijd

Een bijzondere dag in een bijzondere tijd, zo mag je dit alles wel noemen. Geen feest, geen tentoonstelling en dat zou allemaal op vrijdag 3 april 2020 om 4 uur ’s middags beginnen. En toen kwam dat ideetje van Willy om onze voorzitter een kleine, gepaste kaarten-serenade te brengen, voor zijn inzet, niet alleen deze laatste acht jaren, maar ook en op dit moment vooral voor alle werk voor ons 50-jarig jubileum.

Vrijdagmorgen om 11 uur precies stond een delegatie van zo’n twaalf Ruifleden, op gepaste afstand van elkaar opgesteld, voor de deur van Peter en Fianna. Op de stoep was inmiddels een met wens- en dankkaarten volgepakte rododendronstruik verschenen, door Willy en Henk opgetuigd en versierd met gouden slingers. Willy hield een speech, waarin ze ons aller dank uitsprak voor de prettige en stimulerende wijze waarop de voorbereidingen voor het feest plaatsvonden. Chapeau!

Bericht uit 1976

Expressiegroep "De Ruif" uit Elsloo heeft haar vestiging in een voormalig rentmeestershuis dat behoorde bij kasteel De Haam. Het grote drie verdiepingen hoge huis ligt zo idyllisch aan de voet van de hellingweg die uit oud-Elsloo neerdaalt, dat men er eerst lange tijd omheen blijft wandelen. De rustieke oude huizen krijgen in het lantarenlicht een warm bruinrood patine, overal hoort men het klateren van water, alsof er niet één maar vele bronnen met een heldere straal naar buiten wellen. Er stampt nog een boot voorbij in het nabije kanaal, en hoog boven het oude dorp slaat de torenklok acht slagen die natrillen over het Maasdal.

Uit verschillende kanten komen de leden van de expressiegroep in "De Ruif" bijeen. Voorzitter Jan Hermans vertelt enthousiast over de club die leerlingen telt van Grevenbicht tot Maastricht. Vorig jaar waren dat er 53, dit jaar is het aantal al heel wat hoger (zie bijbehorende krantenfoto).

Dit is het begin van een krantenartikel, geschreven door Paul Haimon, dat ik tussen de paperassen van Jessie Driessen vond. Het geeft een romantisch beeld van mensen die overal vandaan, in het halfduister afdalen naar hun plek onderaan een berg, bij een oud kasteel. Om

daar iets kunstzinnigs te gaan doen.

Ook de bijgeplaatste foto geeft wel aan, dat er sindsdien heel wat is veranderd.

Wat ook zo bijzonder is aan die begintijd, is dat gezamenlijk naar buiten gaan om er te schilderen. Hele gezinnen togen in de auto naar een locatie waar (blijkbaar) iedereen zich wist te vermaken. De bijgaande foto's, eveneens uit het archief van Jessie, geven dat heel aardig weer, in zwart-wit. Dit keer, het is 1974, trok het spul naar Waterval en dat is inderdaad nog steeds een prachtige plek. Wat zonder meer opvalt is de leeftijd van onze Ruifleden; zo jong nog en zo helemaal jaren zeventig.

In die beginjaren was De Ruif aangesloten bij de FABK (Federatie van Amateur Beeldende Kunstenaarsverenigingen in Nederland), een organisatie die onder andere studieweken organiseerde. Je kon je inschrijven voor schilderen of beeldhouwen, bijvoorbeeld in Bergen-aan-Zee of in Wouw, dat in de buurt van Roosendaal ligt. Op de foto zit Jessie vooraan te schilderen, in Wouw, september 1983.

De Ruif aan het werk in Waterval, 1974

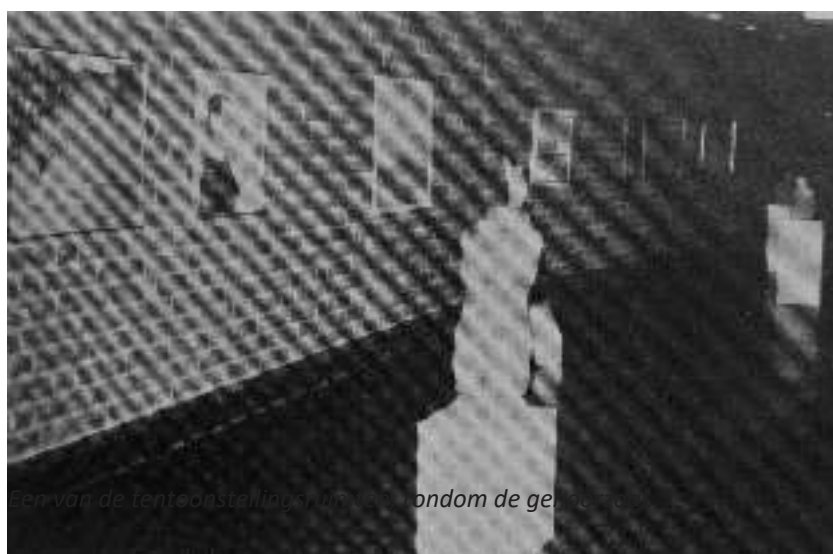
Vista op bezoek

Op zoek naar historische zaken over De Ruif, trof ik in het blaadje VISTA, 1982, nummer 5, een aardig stukje aan. Ik citeer er (cursief) het een en ander uit; foto's laten zien wordt lastig, omdat de druk uit die tijd, in zwart-wit, kopiëren niet goed mogelijk maakt. VISTA in Utrecht is, zoals vermeld staat, een *Uitgave van de Federatie van Amateur Beeldende Kunstenaarsverenigingen in Nederland*. Inmiddels lang ter ziele, vrees ik.

Men heeft op vrijdagavond 24 september 1982 een bezoek gebracht aan *Tentoonstelling De Ruif, Elsloo, waar de vereniging een tentoonstelling hield van het werk der leden in het gemeentehuis van Stein, van 25 september tot en met 10 oktober 1982*.

Er is een aandachtig gehoor in een mooie zaal, waar de heer Lei Alberigs de avond inleidt met een beschouwing over kunst in het algemeen en speciaal ook voor de beoefening daarvan door amateurs.

Ook leest lid van De Ruif Fons Erens, die ook reeds enkele boeken heeft geschreven, voor uit eigen werk en is er een dichter die enkele werkjes van zijn hand (en geest) voordraagt. Drie nog zeer jonge mensen luisteren het geheel op, door tussen de bedrijven door heel fijnzinnige stukjes zang en muziek ten gehore te brengen. Het werd een bijzonder stijlvolle avond, die met een dankwoord van de voorzitter, de heer Stegen, werd besloten.

Een 60-tal werkstukken versierden de zeer fraaie expositieruimten, die gegroepeerd zijn rondom de zaal waarin de opening plaatsvond.

Voorzitter Stegen, links in het midden, luistert aandachtig naar Fons Erens, die voorleest uit eigen werk.

We zien de foto met daarop een volle zaal luisterende mensen, gekleed in overjas; het was waarschijnlijk al fris, deze herfstavond 1982. Over het geëxposeerde werk nog het volgende: dankzij het samenwerken in verenigingsverband kon men aan de hand van de geëxposeerde werken ook hier constateren dat deze werkwijze zijn vruchten afwierp. Er waren nogal wat uitschieters. Voor ons behoren daartoe de werkstukken van de volgende deelnemers(sters), Ans Vaassen, Kootje Wolf, Meike van Bilzem, Cor v.d. Akker, F. Lenssen, Sonja Kerckhoffs, Mimi Wehrung, José Thijssen, Marga Spronck en Ria v.d. Boogard.

De schrijver van het stukje heeft evenwel het gevoel, heel wat mensen tekort te doen. Hij of zij eindigt met de volgende, lovende woorden: De hele tentoonstelling maakte op ons een volwassen indruk, met een fraaie verscheidenheid in wandkleden, poppen, plateel en beeldhouwwerk, olie-verfschilderijen, aquarellen en tekeningen.

Mooie woorden, al dacht ik wel even: wandkleden en poppen? Er is wel iets veranderd in die 38 jaar.

Redactie

Schijnwerper op mede-Ruif-oprichter

Ruud Stegen

We kenden elkaar van het modeltekenen, Ruud en ik, al weer een paar jaar geleden. Zijn ogen werden toen al minder, waardoor hij lang niet altijd meer kon komen. Jammer, want hij was nog steeds een voorbeeld. Deze week zocht ik hem thuis op, omdat de naam Ruud Stegen zeker nog niet vergeten is bij De Ruif. Hij immers is onderdeel van de oprichting en heeft er ook verder zijn sporen meer dan verdiend. Op mijn vraag hoe het nu met hem is, antwoordt hij, niet geheel onverwacht, dat het met zijn ogen niet goed gaat. Hij ziet erg slecht, tekenen of schilderen gaat niet meer. Maar hoewel ook zijn gehoor afneemt verloopt een één op één gesprek gelukkig nog prima.

Ruud is sinds tien jaren weduwnaar; ook zijn vrouw Annie was en is bij ons nog altijd bekend, zeker bij de wat oudere Ruifleden. Geen wonder, daar ze heel lang actief was binnen De Ruif. Ruud vertelt wat voor een prachtige tijd dat was, destijds, in het begin. Er bestond een grote

saamhorigheid en minstens één keer per maand trok de groep, of een deel ervan, naar buiten, om te tekenen en te schilderen en bij minder mooi weer om een expositie te bezoeken. Dat veranderde met de doorgaande groei van De Ruif. Groepjes organiseerden voortaan iets op eigen gelegenheid en niet iedereen had er meer zo'n directe behoefte aan. Wel vonden regelmatig nog excursies plaats naar verderweg gelegen musea, in België, Duitsland of Noord-Frankrijk.

In dat allereerste begin, de periode waarin de lokaliteit onderaan de berg bij Kasteel Elsloo in gereedheid werd gebracht, trokken de enkele pioniers op maandagavond naar het café van Cor v. d. Akker om daar te tekenen en te schilderen. Toen ze vervolgens introkken in die eerste Ruif-locatie bleef de traditie op maandagavond bestaan, zij het pas na het tekenen en schilderen en in een ander Elsloo's café. Reuze gezellig, waardoor de club regelmatig tot 2 uur bleef nachtbraken. Met plezier denkt hij aan die tijd terug.

Ruud vertelt dat alles wat hij door de jaren heen maakte, tekeningen, schilderijen, houtsneden, beeldjes en beeldhouwwerken, voorzien moest zijn van een verhaal. Anders leefde het voor hem niet echt. Zo ontwierp hij in brons een aantal gemeenteraadsleden, mannen natuurlijk en één vrouw. Hij liet ze over smalle en oneffen planken 'lopen', daarmee aangevend hoe wankel hun wegen zijn. Als titel gaf hij het geheel "Overmorgen verkiezingen" mee. Hoewel hij niets van conceptuele kunst moet hebben, kan ik niet anders dan vaststellen dat aan dit werk wel degelijk een idee ten grondslag ligt.

Maria Magdalena', batik-techniek op papier

Ik bekijk enkele schilderijen, tekeningen en beelden, waarna hij een 'werkstuk' laat zien waar hij niets aan hoefde te doen: het was al klaar toen hij het vond. Het is een klein houten beeldje met twee kopjes en hij gaf het de titel "en de moeder" mee. Het is kwetsbaar en voorzichtig bergt hij het weer op. In de gang staat een groot houten beeld, goeddeels zoals hij het in de natuur aantrof. Aan dit beeld werkte hij wel, sneed en beitelde het tot er een man, een vrouw en een kind uit tevoorschijn kwamen. Als laatste doet hij mij verbaasd staan bij het tonen van twee uit dertien delen bestaande Kruiswegstatie. Ik vind de afbeeldingen wonderschoon en laat hij die nu gemaakt hebben in 1970, het jaar waarin onze expressiegroep, mede door hem, werd opgericht.

Dank Ruud, voor je gastvrijheid en voor alles wat je voor De Ruif hebt betekend.

Portret van een vrouw

De Aelser Geis

Het was in de jaren negentig dat de Elsloose carnavalsvereniging Sajelaire een standbeeld wenste van haar icoon, de 'Aelser Geis', die de geest van het dorp symboliseert: samen aanpakken en doorzetten. De

vereniging vraag Jessie een ontwerp te maken.

Jessie Driessen, die in die dagen regelmatig buiten schildert, leert in de buurt van Meers een klein manneke kennen, dat zichzelf 'de grootste Brikkebekker van Meers' noemt. Hem kiest ze als onderwerp voor haar ontwerp. Ze doet dat in de vorm van een ets, waarop een ontspannen mannetje te zien is, uiteraard gezeten op een slak, want 'Sajelaire' staat voor 'gezellige treuzelaars'.

Haar inzending wordt geaccepteerd en er komt een beeldje van "ut Gusjke", zoals het mannetje liefkozend wordt genoemd. Op de elfde van de elfde in 1996 wordt het beeldje "ten doop" gehouden. Datzelfde jaar worden er meer dan zevenhonderd van gemaakt, die grif van de hand gaan. Alle jaren zal het beeldje een rol blijven spelen binnen de tradities van de carnavalsvereniging.

In de tijd die volgt ontstaat de behoefte aan een grotere uitvoering van Gusjke, waarvoor de Maastrichter beeldhouwer Peter Schuijren de opdracht krijgt. Het beeld moet zoveel mogelijk lijken op het oorspronkelijke ontwerp van Jessie. Het komt er en de onthulling vindt uiteindelijk plaats in de Raadhuisstraat, vóór het vroegere gemeentehuis van Elsloo. Dat gebeurde precies twintig jaar geleden, op carnavalsmaandag 6 maart 2000.

Dit staat op de sokkel te lezen:

**AELSER GEIS
DAT IS WOO-STE VEUR SJTEIS**

Zonder gaat het niet

Voor een belangrijk deel dankt Expressiegroep De Ruif zijn lange bestaan aan het goede bestuur dat de vereniging had. Je zou dat makkelijk kunnen vergeten. Hier volgt een terugblik op het begin daarvan, genoteerd in 1995, het moment dat De Ruif 25 jaar bestond. Er stond boven: Bestuur.

Opening door burgemeester Meijer van de eerste tentoonstelling van De Ruif, die tijdens de kerstweek van 1970 plaatsvond in de St. Gillisschool, waar 20 jaar later de Ruifateliers zijn gevestigd.

“Nadat de oprichtingscommissie haar taak had verricht werd in een latere ledenvergadering een dagelijks bestuur gekozen onder voorzitterschap van P. Habets, met als secretaris G. Alberigs en penningmeester C. v.d. Akker. Het lag in de bedoeling bestuurstaken zoveel mogelijk door de leden zelf te laten doen. Daartoe werden werkgroepen van 4 of 5 leden samengesteld die elk een bepaalde functie toebedacht kregen. In de praktijk functioneerde deze bestuursvorm niet goed, het kwam er op neer dat één lid van zo’n groep het werk deed.

Door ruzies over opgaan van De Ruif in de Stichting Vrije Uren is het dagelijkse bestuur in 1973 afgetreden tijdens een speciale ledenvergadering. Door de aanwezigen werd een nieuw voorlopig bestuur gekozen, bestaande uit: Ine Vaessen, Cor v.d. Akker, P. Habets, Jan Hermans en Ruud Stegen, later uitgebreid tot een volledig bestuur van 7 personen, zoals dat ook nu na 25 jaren nog functioneert.

Natuurlijk zijn ook binnen het bestuur de nodige strubbelingen geweest, maar die zijn bijna allemaal tot ieders tevredenheid opgelost. Dat de besturen door de jaren heen goed hebben gewerkt, blijkt anno 1995.”

Inmiddels zijn we weer 25 jaar verder en nog steeds danken we veel aan het bestuur, een instantie die we niet mogen verwaarlozen. Eigenlijk zou onze huidige voorzitter dit jaar afscheid nemen; door alle toestanden rond het coronavirus blijft hij hopelijk nog even op zijn post. Wij bedoelen maar!
Redactie.

De schijnwerper op oud-voorzitter

Corine Vijverberg-Maijers

een persoonlijke terugblik

Begin jaren tachtig was ik op zoek naar een creatieve uitdaging naast mijn gezin en mijn werk als mbo-docent in Maastricht. Na een cursus edelsmeden bij het Creatief Centrum in Stein (nog in de oude Socioruimte) wilde ik mijn oude liefde weer oppakken: werken met klei.

Die mogelijkheid bood me Expressiegroep De Ruif in Elsloo. Wel moest ik eerst lid worden om te kunnen “eten uit de creatieve voederbak”, maar vervolgens mocht ik me inschrijven voor de werkvorm ‘pottenbakken en keramiek’. In het Rentmeestershuis, gelegen naast kasteel Elsloo, kwam ik terecht in de groep van mentor Marjo Boesten, inderdaad de Marjo Boesten die de

laatste jaren weer terugkeerde als mentor bij keramiek. Het fijne van De Ruif was (en is) dat je zelf naar eigen ideeën kon werken en dat de mentor je ondersteunde bij dit creatieve proces en waar nodig daarbij adviezen en technische hulp verleende.

Naast schilderen, tekenen en grafiek, boetseren en beeldhouwen was in die tijd in dit gebouw ook nog een aantal leden actief in de textiele werkvorm.

De Ruif was (en is) een vereniging met een door de leden en uit de leden gekozen bestuur; Ruud Stegen was voorzitter van deze vereniging met op dat moment een zestigtal leden. Het bestuur organiseerde lezingen over kunst en kunststromingen, stimuleerde het houden van tentoonstellingen en excursies en bevorderde de

Corine doet ook graag aan kalligrafie en maakt daar gebruik van in haar werk.

onderlinge contacten tussen de leden. De eerste groep leden had een nauwe band met elkaar, ging zelfs samen schilderen in Frankrijk en zocht elkaar zelfs in de weekenden op om te praten over kunst en alles wat daarbij kwam kijken.

Het Rentmeestershuis werd opgeëist i.v.m. restauratie

van kasteel Elsloo en De Ruif verkaste met steun van de gemeente naar de houten noodlokalen aan de Joh. Riviusstraat. Toen ook deze locatie plaats moest maken voor nieuwbouw verhuisde De Ruif in 1990 voor de laatste keer, maar nu naar drie lokalen in het huidige gebouw, de oude St. Gillisschool.

Het Bestuur had zware jaren achter de rug met veel overleg met de gemeente en het steeds weer moeten verhuizen. Daarnaast moest er aandacht zijn voor het organiseren van allerlei activiteiten, het contact onderhouden met de leden en mentoren en het zorgen dat ieder met plezier en creativiteit kon werken. Het ledenbestand breidde zich in de loop van deze jaren aardig uit.

In 1993 deed zich een bestuurswisseling voor -volgens de statuten mag elk bestuurslid maar tweemaal een periode van vier jaar besturen-. Er was behoefte aan nieuwe bestuursleden en aan leden die zich extra wilden inzetten voor deze vereniging. Ik heb aangegeven dat ik wel interesse had in een bestuursfunctie, wilde wel eens weten hoe het een en ander werkte in een bestuur en zo kwam ik onder de toenmalige voorzitter Joke Meijerink in het Ruifbestuur terecht.

Ongeveer één maal in de twee maanden kwam het bestuur bij elkaar om de planning te maken, werkvormen te bespreken, activiteiten te plannen, financiën, subsidies aanvragen, mentoren zoeken etc. etc..

De tijden waren aan het veranderen; in de beginjaren van

De Ruif kwam Cor van den Akker, als penningmeester, met zijn schriftje langs om contributie te innen. Dat werd al snel afgeschapt, betalen kon ook per acceptgiro en later per bank of als automatische betaling. Ik kreeg in het bestuur als extra taak het organiseren van excursies en het kijken naar kunst.

Nadat ik een paar jaar meegedraaid had als bestuurslid volgde ik in 1997 Joke Meijerink op als voorzitter. Samen met de andere bestuursleden vormden we een fijn team met een goede samenwerking. Voor de financiën kregen we gelukkig ondersteuning van partners van bestuursleden, zoals de man van José Tijssen en die van Marlies Op den Camp. De financiën werden steeds ingewikkelder, er moesten loonbelasting en sociale premies van de mentoren worden afgedragen, er moest elk jaar een subsidieaanvraag de deur uit en de belastinginspectie kwam om de zoveel jaar onze boekhouding controleren en ouché als ze ontdekte dat er geen rekening was van de muzikant die een tentoonstelling had opgevoerd.

We maakten als bestuur nieuwe taakomschrijvingen voor bestuursleden en idem voor mentoren, die kwamen en gingen. De laatsten kwamen we op het spoor via de Kunstacademie in Maastricht of via exposerende kunstenaars. De mentoren werden aangesteld als begeleider van leden bij hun creatieve bezigheden. Meestal verliep dat prima en werden er mooie resultaten behaald. In een enkel geval ging dat proces moeizamer en moest het bestuur ingrijpen.

Een bijzondere mentor was keramist en ontwerper Joep Mertens, die leden wist te enthousiasmeren, uit te dagen.

Corine geeft een bloemetje aan Ivon Drummen tijdens de jaarvergadering in 2009

Corine heeft een onderonsje met Ton Ritterbeeks op de expositie in het gemeentehuis van Beek in 2016

Altijd was hij volop bezig met nieuwe ideeën, daarbij vooral ongezoeten voor zijn mening uitkomend. Als enthousiast en vrolijk uitgedost verteller wist hij op avonden over de kunst in Mali te vertellen, zijn droomland en zijn wens om nog een keer naar terug te keren om van de inheemse bevolking de oude techniek van pottenmaken te leren. Helaas werd hij getroffen door de ziekte kanker. Ondanks zijn zwakke gesteldheid wilde hij leden nog wat leren, tot het echt niet meer kon en we voorgoed afscheid van hem moesten nemen.

Bestuursvergaderingen vonden plaats bij de bestuursleden thuis. Eén bestuursvergadering zal me altijd blijven, die in Geleen, bij André Grond, secretaris op dat moment. We vergaderden er tot 's avonds laat. Op een gegeven moment hoorden we buiten geschreeuw, dat volgens André wel meer voorkwam: in de flat in de buurt was weleens mot. Toen we echter om ongeveer half twaalf naar buiten gingen stond er bij de burens een aantal agenten en bleek daar een overval te zijn gepleegd. En wij maar denken aan een ordinaire ruzie.

Als bestuur kregen we te maken met steeds meer administratieve taken, de pc deed zijn intrede en samen met de toenmalige secretaris John Willems bezocht ik in Beek instructieavonden om te leren hoe als

vereniging met deze materie om te gaan en hoe we een website zouden kunnen bouwen. John kreeg het tenslotte gedaan om de ledenadministratie op de pc te installeren en al snel werd veel papierwerk verplaatst naar de pc. Het duurde echter nog wel enkele jaren voor de website van De Ruif operationeel werd.

Vele tentoonstellingen werden gehouden in de loop van de jaren, waarbij de jubileumtentoonstellingen een hoogtepunt vormden. Om de kas te spekken werd een enkele keer door het Bestuur een veiling georganiseerd van kunstwerken gemaakt door Ruifleden, steeds een waar succes. Zo ook de veiling ten bate van de tsunami-slachtoffers in Azië, op initiatief van bestuurslid Jolanda Wijnands. De actie bracht ongeveer 4000 euro op, een heel mooi resultaat van De Ruif.

Met andere bestuursleden en leden bleef ik excursies organiseren naar binnen- en buitenland met een eigen bus van de firma Heijthuizen. Zelfs meerdaagse excursies werden geïntroduceerd met veel succes: dagen naar Parijs, naar de tuinen van Monet, naar Auvers sur Oise, verblijfplaats van Van Gogh, maar ook de meerdaagse excursie naar Berlijn. In het Reichstagggebouw moest mentor Joep Mertens zijn speciale met klinknagels versierde grote stappers uitdoen om door de beveiliging te komen, maar ook niet te vergeten was de meerdaagse excursie naar Straatsburg en Colmar. Ook de eendaagse kunstexcursies waren steeds de moeite waard, zoals bijvoorbeeld die naar het zwembadmuseum in Roubaix,

Menig maal mocht ze zelf een bloemetje ontvangen voor haar werk in de excursiecommissie

Luxemburg, Keulen, Bonn, culturele hoofdstad Mons, het Depot in Wageningen en ga zo maar door, met als laatste Kruikenzeikersstad Tilburg.

Een verandering die de leden ook opgemerkt moeten hebben is het Ruifvoer. Was het in het begin van de Ruifgeschiedenis een stenciltje, langzamerhand een boekje, dat drie maal per jaar verscheen onder de bezielende en creatieve leiding van Ruud Stegen en nu geworden is tot een zeer fraai

Moeder en kind, 2019, klei

uitgevoerd lijfblad met glossy kleurenfoto's verzorgd door Piet Op den Camp en Anton de Joode. Als nieuwsflits fungeert tegenwoordig de Ruifflits via de digitale snelweg. Als ik terugkijk op de ongeveer zestien jaar die ik in totaal in het bestuur doorbracht (met een onderbreking van drie jaar), constateer ik dat het van groot belang is dat er een directe verbinding bestaat tussen bestuur en leden. Op de jaarvergaderingen legt het bestuur verantwoording af aan de leden en kan het zijn daadkracht laten zien. Het bestuur verricht heel veel werkzaamheden op de achtergrond om De Ruif draaiende te houden. Maar ook alle niet-bestuursleden zijn verantwoordelijk voor het in stand houden van De Ruif, bepalen mede de sfeer en kunnen het plezierig werken stimuleren. Op deze manier komen er geweldige creaties tot stand. Het ledenbestand is momenteel uitgegroeid tot ongeveer 120 leden.

Ik heb het altijd heel plezierig gevonden om samen te werken met andere bestuursleden, moeilijke klussen in overleg op te lossen, samen verantwoordelijkheid te dragen, samen nadenken hoe het beter kan. Ieder lid zou een bepaalde periode moeten deel uitmaken van het bestuur, je kijkt dan ook eens achter de schermen en leert er heel veel van. En samen ben je niet alleen! Ik wens De Ruif nog een lang creatief leven toe.

De schijnwerper op Ruiflid

Joke Meijerink-Haarler

Niet iedereen zal haar kennen, Joke Meijerink, hoewel ze al sinds 1975/76 lid is. Ze weet het zelf ook niet meer precies, maar volgens 'de annalen' werd ze, na Frans Bastiaans, in 1993 voorzitter. Goed dus om haar in dit gouden Ruifvoer in het zonnetje te zetten.

Dat viel tegen, dat zonnetje, want op de dag dat ik haar opzoek in haar Steinse woning, is het waterkoud; het gesprek verloopt overigens warm en geanimeerd. Terwijl Joke voor de thee en koffie zorgt, mag ik alvast in haar gezellige kamer-vol-kunst rondkijken en fotograferen wat

ik wil. Er hangen schilderijen en collages en er staan objecten in verschillende kleuren en materialen. Aardig is ook dat ze van veel van haar werkstukken vertelt bij welke mentor ze het destijds heeft gemaakt. Allemaal herinneringen aan zoveel uren bezig zijn bij De Ruif.

Joke kwam ter wereld in Oldenzaal, in Twente, waar ook haar inmiddels acht jaar geleden overleden echtgenoot Harrie werd geboren. Als HTS'er werkte hij in de textielindustrie in Enschede. Op zeker moment waarschuwde men hem dat het verstandig was naar een andere werkplek uit te zien. 'De textiel' verkeerde in zwaar weer en verdween later ook goeddeels uit Twente. Haar man sloeg de tip niet in de wind en vond werk als technisch-chemicus bij DSM. Kort na hun huwelijk, in 1959, kwamen Joke en Harrie naar Limburg, naar Geleen om precies te zijn, waarna zij vijftien jaar later hun intrek namen in de gemeente Stein.

Het gezin telde inmiddels drie kinderen, twee meisjes en tenslotte nog een jongen, die nu alle drie alweer het zuiden hebben verlaten en op verschillende plekken in ons land hun toekomst opbouwden. Joke heeft nu negen kleinkinderen en dat mag je een rijk bezit noemen. Ze is er trots op, ook al ziet ze hen niet zo heel vaak. Gelukkig heeft ze sinds korte tijd een vriend, met wie ze een prettige relatie aanging. Alleen is immers ook maar alleen.

En dan De Ruif, waar haar eerste mentor Ruud Stegen was, bij wie ze veel leerde en een prettige tijd doorbracht. Maar daar bleef het niet bij, want Joke hield van ontdekken en aan iets nieuws beginnen. Haar volgende mentor was de Maastrichtenaar Wim Caus, die een kei bleek te zijn in glazuren. Bij hem was ze keramiek gaan "doen" en daarbij wijst ze naar een min of meer rechthoekige pot met blauwe opdruk die ze daar maakte. Ze ging naar deze groep, omdat er maar vijf deelnemers waren, maar kreeg er de smaak te pakken, te oordelen ook naar de keramische werkstukken die ik in de kamer zie. Later ging ze naar Joep Mertens op de woensdagmiddag. Tegenwoordig is ze bij Nelly, op de

maandagmiddag, ontwerpt ze onder meer schilderijen in de geest van Miro in verschillende technieken.

We gaan naar buiten en stappen via tuin en terras, waar opnieuw veel te zien is, haar atelier binnen, een mooie, lichte plek om te werken. Er staat een oven en overal hangen en staan werkstukken, want hoewel het er op dit moment onverwarmd en dus kil is, werkt ze hier veel. Ik fotografeer nog een en ander en ontdek daarbij een standaard met prachtige foto's, eveneens door haar gemaakt. Ook in de fotografie heeft ze duidelijk haar sporen verdiend, zodat ik afsluitend moet vaststellen dat het leven van Joke Meijerink niet in stilte is voorbij gegaan.

Joke, dank voor de hartelijke ontvangst en maak nog heel veel mooie dingen!

Een mooie Ruif-reis naar Tilburg

Op zaterdag 28 september vertrok De Ruif rond negen uur voor zijn jaarlijkse kunstreis naar Tilburg. Het aantal inschrijvingen was met 35 ruim voldoende en terecht: het programma was namelijk zeer de moeite waard.

De reiscommissie van Corine Vijverberg, Marlies Op den Camp en Ine van der Weijden schotelde ons een gevarieerd aanbod voor en gelukkig waren de weergoden ons opnieuw gunstig gezind.

De eerste stop was bij de Spoorzone, waar het gebouw van de Lochal de meeste aandacht trekt. Dit grote gebied van meer dan 80 ha vormde eertijds een van de hoofdwerkplaatsen van NS en wordt momenteel volledig heringericht. Het is een broeiest van creativiteit, cultuur, eethuisjes en muziek dat nog niet helemaal 'af' is en waar dus nog van alles gebeurt. De Lochal huisvest de bibliotheek van de stad, maar biedt aan veel meer activiteiten onderdak. De inrichting is van de Sittardse architecte Francine Houben. Zij behield de industriële

kwaliteit van het gebouw, maar slaagde erin de gebruiksfuncties goed in te passen. Het blijkt een publiekstrekker eerste klas.

Het Spoorzone-complex is één van de spannende initiatieven om vandaag de dag ons industrieel erfgoed opnieuw in te passen in de omgeving. De Philipsgebouwen in Eindhoven, de Zeche Zollverein in Essen en C Mine in Genk zijn maar enkele geslaagde voorbeelden. Hierna waren wij te gast in Museum De Pont. Deze instelling is voortgekomen uit een particuliere verzameling en gehuisvest in – ook hier – een voormalig fabriekspand. De hedendaagse kunst daagt de bezoeker uit en krijgt daarvoor ook alle vrijheid door een royaal gebruik van restructuur. Veel aandacht kregen de vervormende spiegels en de reusachtige gefotografeerde familieportretten, die van een indringende kwaliteit zijn. Ook de horeca werd gewaardeerd!

Tot slot vertrokken we naar het nabijgelegen Textielmuseum. Dit combineert op geraffineerde wijze historie, techniek en moderne textiele vormgeving.

Het textiellab produceert het jaar rond nieuwe stukken van schitterende kwaliteit, die iedereen aanspreken. Het museum heeft momenteel de tijdelijke exposities "Bauhaus en Nederland" en "Black & White – symboliek in kunst & design". Deze zijn de moeite van een (nieuw) bezoek meer dan waard. Het laatste thema sluit naadloos aan op de introductie die Ine van der Weijden bij de Openingsavond van De Ruif gaf, de woensdag tevoren. Rond vier uur ging ieder in kleine groepjes de stad in, op zoek naar terrasjes en eetgelegenheden. Dat moet wonderwel goed gelukt zijn, want iedereen zat op tijd en tevreden weer in de bus.

Dank aan de buschauffeur, onze trouwe reiscommissie en aan iedereen die van de partij was. Het was weer een

Peter Grimm

gezellige, geweldige dag.

Ruifreizen (deze eeuw)

- 2019-09-28 TilburgTextielmuseum en museum De Pont
- 2018-09-29 Neuss, Raketstation en Düsseldorf, architectuur
- 2017-10-14 Antwerpen, Middelheim en MAS
- 2016-10-08 Luik, Musée de Boverie, Station Guillemins
- 2015-09-26 Chateau de Roelux (tentoonstelling Clouds) en Mons (België), Culturele Hoofdstad 2015
- 2014-10-11 Brühl (tentoonstelling Der Arp ist da in Max Ernst Museum) en Keulen
- 2013-09-28 Wageningen (Het Depot) en Arnhem (Museum Arnhem)
- 2012-10-06 Lommel (Glasmuseum) en Leuven (tentoonstelling Sol Lewitt in Museum M)
- 2010-04-24 Keulen (Art Cologne)
- 2009-10-03 Antwerpen, Park Middelheim
- 2008-10-04 Mönchengladbach en Düsseldorf
- 2006-10-07 Roubaix (museum in Jugendstille zwembad) en Lille
- 2005-10-01 Bonn Kunst en Ausstellungshalle (tentoonstelling Van Cogh tot Beuys)
- 2004-10-04 (meerdaagse reis) Straatsburg (Musée d'Art Moderne) en Nancy
- 2003-10-11 Antwerpen, Park Middelheim en Museum van de Schone Kunsten
- 2002-10-12 Keulen, de Dom en Museum Ludwig
- 2001-10-05 Berlijn, Reichstag en Pergamom en Bauhaus-Archiv.
- 2000-09-30 Den Bosch, boottocht, St.Jan en Brabants Museum

De schijnwerper op mentor

Vivianne Schuijren

Onze eerste kennismaking, want we hadden elkaar niet eerder gezien, verliep iets anders dan afgesproken. De bedoeling was elkaar te ontmoeten in haar geheel nieuwe galerie VIVI, aan de Hoogbrugstraat in Maastricht, maar door omstandigheden waren de werkzaamheden nog niet afgerond. Het nieuwe plan is de galerie op 29 februari van dit jaar te openen.

Veel woningen in deze straat zijn rijksmonument en ook de galerie van Vivianne valt onder die regeling. Ik lees dat het huis een sierlijke lijstgevel heeft, uitgevoerd in Naamse steen en in Lodewijk XVI-stijl. Na ons gesprek ging ik er langs om vast te stellen dat het er inderdaad voornaam uitziet.

We wandelen naar haar woonhuis aan de andere kant van het station, maken ondertussen kennis, waarbij ik hoor dat ze dochter is van de bekende beeldhouwer Peter Schuijren. Later, bij een kop thee, vertelt ze meer over het gezin waarin ze opgroeide, maar vooral over haar

Vikingschip, 2 en een halfjaar oud, brons

hond, 7,8 jaar, brons

vader. De vader die haar al op zeer jonge leeftijd liet kennismaken met zijn vak, het beeldhouwen. Die haar daarin opvoedde, haar de weg wees, kortom de bron was van wat zij al heel jong had beslist: ook een beeldhouwer te worden. Haar eerste beeldje dat ze op nog geen driejarige leeftijd maakte, werd door hem in brons gegoten. Ze laat het zien en daaruit mag al duidelijk zijn dat het niet anders kon dan dat ze na haar schooltijd naar de Kunstacademie in Maastricht ging. Haar opleiding, die op haar tweede begon, werd hier voortgezet.

Vader Schuijren woonde met zijn gezin in de Maastrichtse wijk Wyck, had er zijn galerie en werkte daar ook. De galerie had hij de naam VIVI gegeven, naar zijn getalenteerde dochter. Vijf jaar na Vivianne's geboorte verhuisde het gezin naar een boerderij in Sint Geertruid, een woning met heel veel ruimte, zowel binnen als buiten, met allerlei dieren, zodat er voor kinderen althans, eigenlijk geen mooiere plek bestond dan deze. Ze werd haar vaders assistent en leerde zelfs het bronsgieten van hem.

corpus, 13 jaar, brons

In 2006 overleed haar leermeester; de tijd brak voor Vivianne aan op eigen benen verder te gaan. Nu weet ze dat ze in die periode ontdekte inmiddels een eigen 'taal' te hebben ontwikkeld, maar ook dat haar werk ongemerkt bezig was van figuratief in de richting van de abstractie te gaan.

We bekijken enkele beelden om ons heen. Ik zie 'liggende vrouwen', waarover ze vertelt: op symbolische wijze geven ze het vertrouwen weer in het universum dat ons

draagt. De golven in het kleed van de vrouw laten die energie zien en hoewel de ogen ontbreken weet je dat ze zien en zingeving, verbondenheid en schoonheid uitstralen. Haar vader, zo zegt ze, liet haar de scheppende kracht ervaren die in alles huist. Ook zij voelt die scheppingsdrang, die vanuit de aarde haar lichaam binnendringt. Ze kan dat gevoel heel precies verwoorden.

Niet lang geleden ontwierp Vivianne enkele objecten die zowel bol als kubus zijn, zwart en wit, elkaars evenwicht en tegenpolen, zo'n 20 cm. in doorsnee. Ze werkte er

lang, erg lang aan, maar nu liggen ze daar. Bij aanraking bewegen ze even om langzaam weer stil te vallen. Ze betekenen voor haar het absolute punt van abstractie; vanuit hier gaat nieuw werk ontstaan, zo voorspelt ze, dat zowel abstract als figuratief zal zijn.

Het is tijd, ze moet weer aan het werk. We nemen afscheid, waarbij ze Ruifleden die dat op prijs stellen, van harte welkom wil heten in haar galerie. Een uitnodiging dus!

Amateur- en beroepskunstenaars

Naar aanleiding van ons gouden jubileum ontving de redactie, met dank aan onze voorzitter, onderstaande column van de heer Adriaan Himmelreich. Vanuit zijn ruime ervaring met de kunsten in onze provincie geeft hij ons zijn kijk op een heikel onderwerp.

Amateur- en beroepskunstenaars. Zoek de verschillen

Het verschil daartussen is niet altijd zichtbaar. Toch is dit aanwezig, zeker in de beleving van beroepskunstenaars. Begin jaren tachtig protesteerde een groot aantal Limburgse kunstenaars – van jonge nog weinig bekenden

als Fons Haagmans tot senioren als Charles Eyck - tegen de door gouverneur Sjeng Kremers geïnitieerde manifestatie Trajecta, die in 1983 in de toenmalige Eurohal in Maastricht plaatsvond. De Provincie zou er zo'n 120 werken aanschaffen voor het toen in aanbouw zijnde Gouvernement aan de Maas.

Broodnijd of ideële strijd? Het ging zeker ook om inkomsten. Nederlandse kunstenaars hadden zich sinds kort na de oorlog in een eigen belangenorganisatie de BBK verenigd; daarmee verwierven zij maatschappelijke erkenning als zelfstandige beroepsgroep. Limburgse kunstenaars hadden het relatief lastiger dan hun

Charles Eyck, Rimini 1972, olieverf op doek

Hollandse kompanen en streden, veelal tevergeefs, voor meer geld, om hun werk aan de man te brengen in een omgeving, waar van een serieuze kunstmarkt nauwelijks tot geen sprake was. In hun ogen bracht Trajecta rijp en groen samen, dat wil zeggen: ook werk van amateurkunstenaars.

De protesterende kunstenaars schiepen een eigen platform, 't Bassin, dat wel subsidie (waaronder van het Rijk) ontving en nog tot 1987 bleef bestaan. En uiteindelijk werden ook werken van diversen onder hen aangekocht door de Provincie. De kunstenaars gingen ieder onder iets betere omstandigheden verder hun eigen weg.

Charles Eijck

Eind goed al goed, zou je haast zeggen.

Onderwijl kregen amateurkunstenaars, met name de schilders onder hen, een eigen platform middels de Alphons Winters Stichting. De naamgever was de sympathieke 'sjèlderende hoersarts' Funs Winters uit Sittard, die dus qualitate qua amateurkunstenaar was, maar tegelijk een verbindende factor was tussen kunstwereld en gezagsdragers in de Provincie. Hij had veel invloedrijke vrienden, onder wie Toon Hermans, die eveneens in zijn vrije tijd verdienstelijke werken heeft

geschilderd. Zo wist hij vaak met succes bij gemeentebesturen of notabelen te pleiten voor een incidentele aankoop van een werk van een armlastige kunstenaar, zoals bij gezinsuitbreiding. Maar van structurele ondersteuning kon ook bij hem geen sprake zijn. Hijzelf zal zeker vereerd zijn geweest met de naar hem genoemde stichting en de daardoor georganiseerde schilderwedstrijd in beide Limburgen. De resultaten heb ik een paar maal in het Gouvernement aan de Maas mogen bewonderen en er zijn daaruit zelfs een paar werken aangekocht voor de kunstcollectie van de Provincie: werken, die vanwege hun originaliteit nauwelijks opvallen tussen werken van beroepskunstenaars. Het cruciale kenmerk van veruit de meeste amateurkunstenaars is hun ambitie om 'kunst' te maken, zonder dat zijzelf authentiek kunstenaar zijn. Dat is bijna een gewetenskwestie, die ieder voor zich moet beantwoorden.

Fons Haagmans, L L Cool J, 2014, acryllak op doek

Wat amateur- en beroepskunstenaars zeker delen is eenzelfde passie. Maar amateurkunstenaars doen het in de eerste én laatste plaats vanwege het plezier, om zich creatief uit te drukken. En uit nieuwsgierigheid naar de kunst zelf, met name de ambachtelijke zijde daarvan. Beroepskunstenaars, verbonden aan opleidingscentra als Kumulus Maastricht of de academies in Maasmechelen of Tongeren, kunnen hen hierin begeleiden. Waar vele leerlingen ook de regelmaat en gezelligheid van de lessen waarderen, is het slechts een enkeling gegeven, om uit zichzelf nieuwe gronden te ontginnen. En juist daar vinden zij in professionele collega's (nee, niet alle!) hun gelijken.

Ad Himmelreich, conservator Provincie Limburg.

De schijnwerper op Ruiflid

Jessie Driessen-Lemmens

Als je bij Jessie binnenkomt sta je meteen middenin de kunst. Kunst en verhalen, want overal heeft ze een verhaal bij, heel bijzonder. Een probleem is alleen, dat ze die verhalen niet chronologisch kan vertellen, omdat ook de schilderijen, de beelden en het grafisch werk niet keurig in de juiste tijdsvolgorde staan opgesteld. Het is derhalve mogelijk, dat dit verhaal niet steeds even logisch is opgeschreven. Het maakt niet uit, het is het leven van Jessie, omdat kunst haar leven is. En daarin staat De Ruif bij haar hoog aangeschreven.

Jessie met gipsen kop van haarzelf samen met vriending gemaakt

Jessie, afkomstig uit een kunstzinnige familie, is Ruiflid vanaf vrijwel het eerste uur en dat kunnen weinigen meer zeggen. Haar verhaal begint bij Cor van den Akker, de grote starter van onze expressiegroep. Daar dichtbij bevindt zich Ria van Dongen, een opmerkelijk goede schilder volgens Jessie, die haar uitnodigde bij de Ruif te komen. In die tijd maakte Jessie bloemschilderingen en -tekeningen, die al de nodige aandacht hadden getrokken. Het leek haar wel wat en zo begon haar tijd bij De Ruif; we schrijven 1970.

In 1936 werd ze geboren, in Beek en op haar 24e trouwde ze met slager Chris Driessen, waarna het jonge paar in Elsloo ging wonen, bij de slagerij. Ze kregen twee kinderen, zoons, inmiddels 57 en 51 jaar oud en later twee kleinkinderen. Vanwege de langdurige *Fifi*, eerste beeldje bij de Ruif

ziekte van haar man maakte Jessie moeilijke perioden door, waarin De Ruif en het daar bezig zijn haar veel steun gaven. “Nee”, zegt ze met nadruk, “ik had de vereniging toen, maar ook nu nog, beslist niet kunnen missen.”

Uit de vensterbank pakt ze een klein, terracotta-kleurig beeldje, het eerste dat ze bij De Ruif maakte. Het stelt Fifi Notten voor, die net als Jessie en Ruud Stegen bij die eerste Ruifleden behoorde. Als ze over hen vertelt lijkt het wel of ze in die dagen familie van elkaar waren en heel veel met elkaar deelden. Zo waren er reisjes, naar Parijs onder andere, samen buiten-schilderen en bezoeken over en weer. Het clubje huisde in het Koetshuis van Kasteel Elsloo, in de ‘paardenstal’ zegt ze, bron ook van de naamgeving van De Ruif. Je kon er schilderen, beeldhouwen, met textiel werken en met klei. Een sterk begin.

Altijd weer was daar De Ruif, de expressiegroep die nog twee keer moest verhuizen, maar wel in haar buurt bleef. Zelf volgde ze naast haar werk in de slagerij nog menige cursus, want in alles wat met kunst te maken had, was (en is!) ze geïnteresseerd. Tientallen exposities volgden, niet zelden bekroond

Duo in mergel

gezin Driessen, destijds, in acryl

met een prijs. Ze is van mening, dat zij zoveel leerde door te kijken hoe anderen het deden, goed op te letten en dat later zelf toe te passen. Nooit van plaatjes werken en de eigen handen in de verf of klei, dat zijn enkele van haar uitgangspunten en om me heen kijkend, kan ik niet anders dan instemmen met die werkwijze. Ik bekijk de prachtige etsen, de aquarellen en al dat andere wat ze in haar leven maakte. Ondertussen vertelt ze over haar jaren aan de tekenschool in Linne, aan Meerssen, waar ze leerde schilderen met acryl, aan Irene Semari, die haar vrij leerde werken in aquarel en over wie ze met grote waardering spreekt. Ze volgde calligrafielessen en bekwaamde zich in Genk in vrijwel alle grafische technieken, won prijzen. Wat een verhalen allemaal.

Tenslotte benadrukt ze nog eens hoe waardevol het is te kijken hoe anderen werken en interesse voor anderen te hebben, maar ook regelmatig exposities te bezoeken. Niet om te kopiëren, maar om inspiratie op te doen. "Maar", zegt ze, "wat ik vooral hoop, is nog heel lang bij De Ruif te kunnen blijven!"

De schijnwerper op mentor

Ivon Drummen

Het was even zoeken, maar nog juist op tijd vond ik nr. 7A in stadsdeel Heerlerbaan. Aan een grasveldje lag het resterend deel van een noodschooltje uit de jaren vijftig. Achter een van de ramen zwaaide Ivon, wijzend hoe ik binnen kon komen en eenmaal daar stond ik meteen in de kunst.

Ivon begeleidt sinds kort twee groepen bij De Ruif en ze voelt zich er prima bij. In het lesgeven, zo vertelt ze, heb ik me goed ontwikkeld. Ik vind het geweldig, omdat ik me zekerder voel dan vroeger en bovendien inmiddels zoveel in huis heb, dat ik iets voor anderen kan betekenen. Ze wijst me op het werkstuk van een van haar groepen, bedoeld als gezamenlijk “product” voor de naderende jubileumtentoonstelling. Het stelt de aarde voor, met van alles erop en eraan. Maar ook over de andere groep is ze vol lof, temeer daar die zelf met het jubileum-idee, een ‘kroon’, naar voren kwam. We zullen het allemaal zien, in april.

Achter de thee, in haar eigen atelier, praten we in vogelvlucht over haar leven. Over hoe ze als kind in een gezin met elf kinderen opgroeide. Een gezin met een kunstzinnige vader, waarvan zeven kinderen hun toekomst-in-de-kunst zouden vinden. In het aan haar atelier grenzende lokaal werkt haar zwager, die kunstschilder is, samen met haar zus die ook met keramiek werkt. Gezellig, zo dicht bij elkaar. Haar jongste zus, Suzan Drummen, is het gezinslid dat zowel nationaal als internationaal doorbrak. (Natuurlijk even op internet gekeken, waar onder veel meer dít van haar wordt gezegd: Ze legt met haar kleurrijke, feestelijk ogende patronen een netwerk over de wereld. Het ziet er inderdaad overweldigend uit.) En al dat kunstzinnige begon bij de vader, bij Sjef Drummen (1921-1996); later

iets meer over deze bijzondere man.

Geen wonder dus dat ook Ivon na het VWO naar de Stadsacademie in Maastricht vertrok; tegenwoordig heet dat Hogeschool Zuyd. Ze volgde daar de richting ‘Plastische vormgeving’, zeg maar, alles met 3D. Daarna ging ze lesgeven, wat nog lang niet meeviel. Ze moest er zich nog in bekwamen, terwijl ze ook autonoom, voor zichzelf wilde werken. Ze ging aan de slag bij de Vrije Academie in Kerkrade, gaf les in Heerlen en in haar eigen atelier en ze kwam bij ons in Elsloo. Bij De Ruif was ze ongeveer drie jaar, tot het moment dat Henni in haar leven kwam. Ze trouwden, waarna hij haar meenam naar zijn geboortestreek Twente, zelfs nog iets verder. Ze gingen in Nedersaksen wonen, waar helaas vrijwel niemand behoefte had aan lessen-in-kunst. Ivon begon er een bed-and-breakfast, waar ze gelukkig veel van haar creativiteit in kwijt kon. Na negen jaar keerde ze met haar geliefde terug naar Heerlerbaan, waar ze thuishoorde, zegt ze zelf en waar ze zich volledig thuisvoelt. Henni, die bouwvakker is, “restaureerde” haar atelier in wat het nu is: een aangename plek om les te geven, maar ook om zelf in te werken.

De combinatie van die twee maakt haar zeer gelukkig. En nu is ze dus, met veel plezier, ook weer bij ons terug.

Tot slot: Ivons vader versierde de straten van Heerlerbaan tijdens de processies en Ivon doet ongeveer hetzelfde. In haar atelier ontvangt ze de kinderen van Heerlerbaan om samen van alles te ontwerpen voor de "Lichtjesoptocht", een unieke november-traditie in dit Heerlens stadsdeel. Ze houdt van lesgeven maar ook van autonoom creëren. Vorig jaar kreeg ze, op eigen verzoek, een 'lelijke plek' toegewezen voor de expositie in Buggenum: een kale stenen vlakke met muurtjes en een dominante schoorsteenpijp. Die pijp en het steen wilde ze "klein krijgen" en dat lukte: Ivon ontwierp met succes een zogenaamde 'wetspot', waarvan bijgaand een fotootje, als bewijs. Verder schiet dit stukje erg tekort waar het haar autonome werk betreft. Daarom geef ik u haar website, voor ieder die iets meer over onze mentor te weten wil komen: www.ivondrummen.nl Mocht u nog meer informatie wensen, kijk dan ook eens op die van haar broer en zwager: www.fransdrummen.nl en kunstschilder www.joopnoordkamp.nl. Interessant!

Vader Drummen

Vader Sjef Drummen, van de Heerlerbaan

1921-1996

De vader van onze mentor Ivon was een bijzondere man, aan wie zij en de andere kinderen veel te danken hebben. Maar eigenlijk mag de hele regio dankbaar zijn dat deze mijnwerker-kunstenaar in hun midden woonde. Want Sjef was, naast zijn tomeloze creatieve ambitie, ook gewoon mijnwerker, die de kost voor zijn gezin moest verdienen. Niet meer dan de lagere school had hij doorlopen en omdat hij ontzettend graag tekende en schilderde, deed hij dat aan het eind van de oorlog voor Amerikanen: hij schilderde hun portret en kon van de opbrengst in 1946 een jaar naar de Middelbare Kunstnijverheidsschool (de latere Stadsacademie) in Maastricht. Zijn enige opleiding dus en daarna ging hij de mijn weer in.

Inmiddels had hij ook iets van de kunstwereld buiten Heerlen leren kennen. Hij bevrijdde zich van de mijnen om te gaan doen wat hij

het liefst deed. Hij werd plateelschilder in Brunssum, ging cursussen geven en was in 1962 mede-oprichter van de School voor Vrije Uren in Heerlen. Na de sluiting van de mijnen werd hij bevoegd leraar handenarbeid aan de Its in Nyswiller. Door al deze activiteiten raakte hij zeer bekend in met name de Oostelijke Mijnstreek, waar hij tal van cursisten en scholieren warm wist te maken voor de beeldende kunst.

Maar niet alleen vanwege zijn lesgeven kreeg hij die bekendheid; als gelovig katholiek ontving hij heel wat opdrachten voor het maken van beelden en schilderijen in verschillende kerken, maar ook voor sculpturen in de openbare ruimte. Duizenden werken, klein en groot, verlieten zijn handen. Een wel heel kunstzinnig mens, deze vader van Ivon, op wie ze trots kan zijn - en dat is ze.

*Portret van Ivon
gemaakt door haar vader in aquarel*

Kunstketting 2019

Het waren weer mooie dagen, zowel wat het weer betrof als de kunst die we mochten zien. Op allerlei locaties in Elsloo, Stein en Urmond viel het nodige te beleven. Zoals de meeste mensen die rondtrokken zag ook ik lang niet alles, temeer daar ik de hele zondag aanwezig moest zijn op twee locaties. Natuurlijk heb ik geprobeerd zoveel mogelijk van onze Ruif-leden te zien, maar ook dat is maar ten dele gelukt. Hierbij een enkel werk van Ruif-leden.

AdeJ

Jacques van Laar

Corine Vijverberg-Maijers

De 'borrel' bij het nieuwe jaar: 2020

Zoals bij veel verenigingen betekende de Nieuwjaarsborrel ook bij Expressiegroep De Ruif het enthousiaste begin van een nieuw jaar. Een kunstzinnig nieuw jaar in ons geval en dat werd nog eens benadrukt door onze voorzitter in zijn toespraakje. Want in 2020 kleurt de Ruif GOUD ! Vijftig jaar wordt de vereniging en dat zal gevierd worden. We hebben er zin in en zijn er klaar voor, al moet er nog wel heel wat gebeuren vóór de

derde april aanbreekt.

Kunst, daar wilde ook Marlies ons over vertellen, over kunst van het grote getal, over kunst gerekend in kilometers, over het tot nu toe laatste grote project van de bejaarde kunstenaar Christo. Zij en haar man Hein waren daar namelijk bij, in Italië in juni 2016, toen Christo zijn "Floating Piers" aanlegde in het Iseomeer. We kennen de installatiekunstenaar Christo van zijn "inpak-projecten" van onder andere de Pont Neuf en de Rijksdag. Dit keer pakte hij niets in, maar legde hij een tapijt door het plaatsje Sulzano dat uitliep tot ver in het Iseomeer. In fel oranje dat zo prachtig kleurt tegen het blauwe meerwater. En Marlies liet het ons zien, vertelde erover, omdat ze de opbouw had meegemaakt en later, op blote voeten over het meer had gewandeld. Een heel bijzondere ervaring en voor ons: een heel bijzonder verhaal.

Waarvoor dank, Marlies.

Anton de Joode: redacteur van het Ruifvoer

Dit speciale jubileumnummer is het laatste Ruifvoer dat onder redactie van Anton de Joode verschijnt. Nog onder de scepter van Jacques van Laar schreef Anton zijn bijdragen, waarna hij in 2014 de samenstelling overnam. Anton heeft een achtergrond in de boekhandel en het onderwijs, en kan het schrijven niet laten. Wellicht kent u zijn voorliefde voor haiku's en andere poëzie, die zijn weerslag kreeg in enkele dichtbundels. De stap naar het Ruifvoer was voor hem gelukkig niet moeilijk en Anton kreeg daarbij alle ruimte om daaraan zelf vorm te geven. Dat heeft hij heel goed gedaan, getuige de vele positieve reacties die we elk jaar krijgen op ons verenigingsblad. Anton maakte er een gewoonte van om leden, mentoren, groepen en exposities te bezoeken en daarvan goed leesbare artikelen te produceren die hij illustreerde met eigen foto's. Ze geven een interessante inkijk in het werk en de drijfveren van kunstenaars – grote en kleine. De signatuur 'AdeJ' staat garant voor een degelijk verhaal zonder franje.

Anton nam voorts de moeite om ons via digitale Ruifflitsen te tippen voor exposities en andere kunstzaken die een bezoek waard zijn. Ook heeft hij zich samen met Piet Op den Camp ingespannen om ander drukwerk voor De Ruif te maken, zoals onlangs alle brochures voor ons jubileum. Hij dacht hier altijd zorgvuldig over na en zorgde voor een goed eindproduct.

Het moment is echter gekomen om het wat kalmer aan te doen. Dat vinden we natuurlijk spijtig, maar zeker begrijpelijk. Dit mooie jubileumnummer is in zekere zin

de kroon op zijn redactiewerk. Het bestuur gaat nu op zoek naar een opvolger, die op zijn of haar eigen manier de rol van Anton in de redactie van Ruifvoer wil overnemen. Piet Op den Camp – onze duizendpoot in Stein – droeg steeds zorg voor de opmaak, de roosters en ledenlijsten, en zal dat blijven doen. Als u interesse heeft dan horen wij dat graag!

Wij danken Anton namens 'iedereen' van onze bijzondere vereniging voor zijn trouwe inzet. Hij heeft de communicatie en de sfeer van De Ruif helpen bepalen. We hopen dat we nog regelmatig zijn stukjes mogen lezen. Chapeau...

Namens het bestuur,
Peter Grimm,
Voorzitter.

*Portret van Anton
getekend door
Peter Grimm*

*Corona-tijd is niet alleen maar
kommer en kwel, zoals blijkt
uit deze foto van Ton
Ritterbeeks en Jessie Driessen*

Niet veel veranderd in 50 jaar..... Er is zelfs onlangs nieuw leven geboren!

